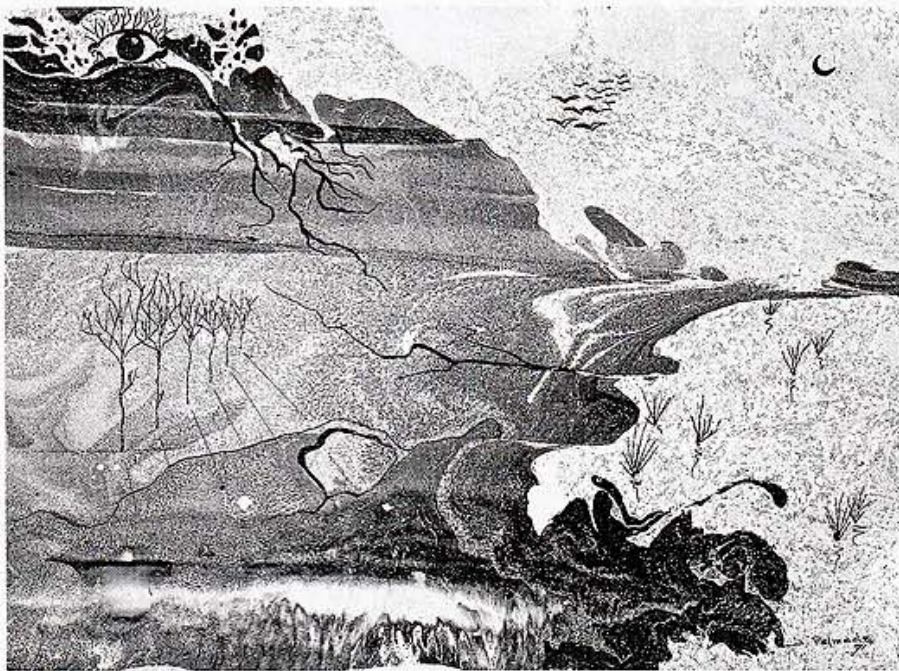

CREIXELL ABANS DE CREIXELL

Creixell i l'Empordà no sempre han estat igual que ara. Fa molts milions d'anys els Pirineus no existien i els materials que formarien més tard aquestes muntanyes es trobaven en els fons marins. Cap els 65 milions d'anys abans d'ara, unes estrebades geològiques començaren a fer compressió entre el que més tard seria la Península Ibèrica i la resta del continent europeu. L'acostament entre aquestes dues plaques del planeta Terra va provocar l'aixecament de les muntanyes pirinenques. Les restes d'alguns organismes marins que es trobaven dipositats en el fons del mar varen ser desplaçats i ara es poden trobar a llocs on actualment no hi ha mar, com els esquelets circulars de nummulits de la catedral de Girona.

Després del període compressiu d'aixecament del Pirineu, es va donar una fase de

relaxació en la que es produïren unes esquerdes –falles–, a partir de les que s'enfonsà una part del territori que actualment es coneix com la fosa tectònica de l'Empordà. Aquestes fractures permeteren que materials calents de l'interior de la Terra sortissin i ocasionessin fenòmens volcànics de petita escala, com la traquita de Vilacolum que ha servit per bastir l'església de Sant Tomàs de Fluvià, construïda amb aquesta roca amb aspecte de "cendra".

Fa menys de 10 milions d'anys, el mar féu una transgressió i arribà fins a Vilamalla. D'aquest fet resten gran quantitat de closques i cargols marins en indrets com la Fitosanitària, Sant Miquel de Fluvià o el cementiri de Siurana. Hi ha qui trobà un filó de cloves de tamany gros –Modioles– i les venia a mil pessetes la unitat. Posteriorment el mar es retirà fins a nivells més baixos.

A còpia d'anys els aports dels rius han anat omplint la plana Riallera amb materials provinents de les muntanyes fins a modelar-la tal com la coneixem avui dia. Les onades del mar han desgastat la plana fins a dibuixar-li el somris que és la badia de Roses. Aquest succés de dipòsit fluvial és molt evident sobretot després d'una revinguda; hom encara recordarà la de fa pocs anys, quan el riu Fluvià s'endugué el pont de Torroella de Fluvià, esbocinant-lo i escampant-lo més avall.

UN FENOMEN GEOLÒGIC A CREIXELL

Els processos geològics són molt lents i observats en el temps que dura la vida d'una persona no es fan massa evidents. Però hi ha activitats geològiques que poden ser comprovades per qualsevol de nosaltres i les tenim al costat de casa, com els travertins del molí de Creixell.

Tots els veïns saben que l'aigua del poble –com per exemple la de la Font de les Curculles– és dura. Això vol dir que porta gran quantitat de calç dissolta. Hom ho pot